

ПИТАННЯ КРИМІНАЛЬНОГО ТА КРИМІНАЛЬНО-ВИКОНАВЧОГО ПРАВА. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ КРИМІНОЛОГІЧНОЇ НАКИ

Тасека О.Ф.

ЗАПРОВАДЖЕННЯ КРИМІНАЛЬНИХ ПРОСТУПКІВ В УКРАЇНІ: НАГАЛЬНА ПОТРЕБА ЧИ ЗАЙВА ІНІЦІАТИВА?

УДК 343.232

Постановка проблеми. Прийняття уже не нового КПК України зумовило появу у законодавстві нашої держави інституту кримінального проступку. Однак очевидно, що на сьогодні КПК є єдиним нормативно-правовим актом, де згадується це поняття. Впродовж тривало часу законодавець якби не помічає, що така новела відверто суперечить положенням КК України, який повинен бути базовим для процесуального законодавства. Окремими науковцями справедливо відзначається, що встановлення процесуальних правил провадження у справах про кримінальні проступки відбулося до визначення сутності цих проступків та кола діянь, які визнаватимуться правопорушенням даного виду, що вочевидь суперечить логіці (про правила законодавчої техніки можна не згадувати – вітчизняні нормотворці вже давно засвідчили зневажливе ставлення до них) [1, С. 129-130].

Хоча й доповнення кримінального законодавства вказаним інститутом навряд кардинально покращить ситуацію, оскільки такі суттєві зміни вочевидь зруйнують усталену структуру закону про кримінальну відповідальність, подекуди звужать, а подекуди занадто розширять сферу кримінально-правового впливу. Взагалі складається враження, що удосконалення законодавства, у тому числі й кримінального, асоціюється в окремих науковців, та й у представників законодавчого органу держави, виключно з його

розширенням та ускладненням. Однак, надмірне ускладнення кримінального закону видається утопічним завданням.

Привести у відповідність матеріальне та процесуальне законодавство безумовно потрібно, питання лише яким чином: матеріальне законодавство до процесуального, чи процесуальне до матеріального. Відповідь на це запитання видається очевидною, хоча реальна ситуація свідчить зовсім про інше.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Запровадження інституту кримінальних проступків стало предметом дослідження багатьох науковців. Більше того, кількість публікацій з цієї тематики продовжує зростати, що свідчить про неабиякий інтерес наукового товариства до цього питання. Серед науковців, які присвятили свої дослідження проблемам запровадження інституту кримінального проступку до законодавства України можна відзначити праці: Д. С. Азарова, В. І. Борисова, М. М. Дмитрука, І.В. Козича, Н. Ф. Кузнецової, В. М. Куца, А. А. Музики, В.О.Навроцького, М. І. Панова, І. Ю. Романюка, Є. Л. Стрельцова, В. Я. Тація, М. І. Хавронюка, П. Л. Фріса, М. Д. Шаргородського, О.М. Шармари та ін.

Вочевидь внесок вказаних, а також інших науковців, які торкалися цього питання є вагомим, однак проблеми, пов'язані із запровадженням цього інституту навряд можна вважати вирішеними. Це у свою чергу дає підстави стверджувати, що проведення подальших наукових пошуків у цьому напрямку є надалі актуальними.

Метою цієї статті є аналіз основних теоретичних підходів щодо доцільності запровадження інституту кримінальних проступків у кримінальному законодавстві України, а також положень окремих проектів законодавчих актів з цього питання.

Виклад основного матеріалу. Прагнення України інтегруватись у європейське співтовариство вимагає проведення всебічних реформ, у тому числі й кримінального законодавства. Одним із сучасних напрямків таких реформ є запровадження інституту кримінальних проступків.

Як зазначає Н. М. Мирошніченко, запровадження цього інституту є проявом гуманізації з боку держави, а також є необхід-

ним кроком для виконання Україною вимог міжнародних угод, які були ратифіковані Україною [2, С. 155]. У цьому випадку, відзначає О. З. Гладун, не йде мова про декриміналізацію відповідних діянь, адже кримінальна відповідальність за їх вчинення не скасовується, а набуває дещо іншої форми – стягнення. Таку диференціацію кримінальної відповідальності, пише він, особливо зважаючи на менш суворий, ніж у покарань, характер кримінально-правових стягнень (згідно з Концепцією – короткострокове позбавлення волі, штраф у певному обмеженому розмірі, позбавлення спеціальних прав, залучення до обов'язкових робіт тощо), а також відсутність судимості за вчинення кримінального проступку, безумовно, слід розглядати як елемент гуманізації кримінального законодавства [3, С. 92].

Впродовж останніх років підготовлено чимало проектів нормативно-правових актів щодо запровадження інституту кримінальних проступків у КК України. Очевидно, що кожен із них містить положення, які заслуговують як підтримки, так і обґрунтованої критики. Останнє обумовлено відсутністю наукового підґрунтя окремих нововведень, або ж не врахування тих теоретичних напрацювань з цього питання, які на сьогодні задекларовані у наукових працях. З огляду на це складно знайти аргументи проти поглядів окремих дослідників, які зазначають, що при аналізі положень цих законопроектів та пояснювальних записок до них складається враження, що їх автори при створенні відповідних законоположень не визнали за доцільне використати результати численних наукових досліджень інституту кримінальних проступків, здійснених вітчизняними та зарубіжними фахівцями [4].

Враховуючи кількість та обсяг таких проектів звернемо увагу на один із них, який, як видається, потребує окремої уваги.

Так, одним із нещодавно доопрацьованих проектів, що передбачає запровадження інституту кримінального проступку є Проект закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення досудового розслідування окремих категорій кримінальних правопорушень». Вказаний Проект неодноразово доопрацьовувався, однак питань до нього менше не стало.

Аналіз положень цього законопроекту дає підстави звернути увагу на наступне:

По-перше, викликає сумнів підхід до вдосконалення чинного КК шляхом приведення норм матеріального права у відповідність до норм процесуального права. Оскільки, за загальним правилом, норми процесуального права є похідними від норм матеріального права. Між нормами матеріального права відповідної галузі та нормами процесуального права існує системний зв'язок, згідно з яким процесуальні норми обслуговують (забезпечують реалізацію) чинні норми відповідної галузі матеріального права, а тому мають відповідати чинним на даний момент матеріально-правовим нормам.

З огляду на це схема, за якою спочатку приймається кримінально-процесуальний закон, а потім вносяться глобальні зміни до матеріального кримінального законодавства з метою його «приведення у відповідність» до зміненого процесуального закону, є алогічною і не відповідає природі та принципам співвідношення між матеріальними і процесуальними правовими нормами.

У науковій літературі цілком слушно наголошується на тому, що процес легалізації аналізованої категорії відбувається «задом наперед» – у межах процесуального, а не матеріального права. На думку цього науковця, можна припустити, що Кримінальний процесуальний кодекс України (далі – КПК) писався із запасом, ніби на виріст. Його автори, очевидно, вважали, що категорія «кримінальний проступок» у матеріальному праві з'явиться неминуче, а тому вирішили наперед визначити відповідні процесуальні правила [1, С. 129].

По-друге, окрему увагу слід звернути на те, що у Конституції України вживається саме термін «злочин» і немає жодних згадок ані про «кримінальні правопорушення», ані про «кримінальний проступок».

Як з цього приводу зазначає О. М. Шамара, ці новели не було узгоджено з Конституцією України, незважаючи на існуючий зміст ч. 1 ст. 3 КК України, у якій зазначено, що КК ґрунтується на Конституції України. Поняття ж «кримінальний проступок» в Конституції України відсутнє, а поняття «злочин» міститься в ба-

гатьох статтях. Крім того, у п. 22 ч. 1 ст. 92 Конституції України відображено поділ правопорушень на види, відповідно до якого виокремлюють злочини, адміністративні та дисциплінарні правопорушення, тоді як вказівка на кримінальне правопорушення або кримінальний проступок відсутня [5, С. 359]. На думку Д.С. Азарова, навряд чи може бути піддано сумніву чи якимось застереженням аксіоматичне положення про те, що кримінальний закон має ґрунтуватися на Конституції України. У літературі вже неодноразово зазначалося, що в Основному Законі нашої держави не згадується поняття «кримінальне правопорушення», натомість вживається поняття «злочин». Відтак, пише він, майбутній закон України про кримінальні проступки не узгоджуватиметься з низкою конституційних норм [1, С. 129].

Відтак пропонувані в проекті закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення досудового розслідування окремих категорій кримінальних правопорушень» (далі – Проект) зміни, які є наслідком внесення відповідних термінів до нового Кримінального процесуального кодексу України, є досить сумнівними й щодо їх відповідності конституційним положенням та термінології.

По-третє, у пояснювальній записці до Проекту необхідність внесення таких змін обґрунтовується тим, що в загальній кількості розслідуваних злочинів тяжкі та особливо тяжкі складають четверту частину, а злочини невеликої тяжкості або середньої тяжкості становлять майже 50 % від усіх розслідувань, що призводить до затягування розслідування тяжких та особливо тяжких злочинів, а також необґрунтованої тяганини у розслідуванні злочинів невеликої тяжкості. Однак, слід звернути увагу, що ця проблема пов'язана з нормами не матеріального, а процесуального права, відповідно і зміни повинні стосуватися виключно положень Кримінального процесуального кодексу України.

Відповідно розвантажити слідчі органи можливо за допомогою передбачення в КПК України спрощеної процедури розслідування окремих видів злочинів. Так, у кримінальному процесуальному законодавстві доцільно було б передбачити вичерпний перелік злочинів (невеликої тяжкості та окремих злочинів серед-

ньої тяжкості), процедура досудового розслідування яких є спрощеною (у формі дізнання), та відповідно положення, які б регламентували проведення цієї процедури. Саме такі зміни, з одного боку, сприяли б розвантаженню слідчих органів, з іншого – не викликали б потреби у внесенні ґрунтовних змін до Кримінального кодексу України.

По-четверте, автори Проекту пропонують доповнити статтю 89 КК України пунктом 21, у якому вказують на те, що особи, засуджені за вчинення кримінального проступку, після відбуття покарання визнаються такими, що не мають судимості. З цього приводу слід зазначити, що у пропонованому Проекті кримінальним проступком визнається передбачене цим Кодексом діяння (дія чи бездіяльність), за вчинення якого передбачене покарання у виді позбавлення волі на строк не більше двох років, або інше, більш м'яке покарання, за винятком основного покарання у виді штрафу в розмірі понад три тисячі неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

За чинною редакцією ст. 89 КК України пунктами 4-6 передбачено строки погашення судимості для випадків вчинення особою злочинів невеликої тяжкості, які згідно з Проектом повинні стати кримінальними проступками. Відповідно положення п. 21 Проекту певним чином суперечить положенням пунктів 4-6 ст. 89 КК України. Тому не зовсім зрозуміло, як за таких обставин співвідносяться між собою положення пропонованого п. 21 із пунктами 4, 5 та 6 ст. 89 КК України. Шляхів вирішення цієї проблеми може бути кілька: 1) не доповнювати ст. 89 п. 21; 2) доповнити вказану статтю п. 21, натомість виключити пункти 4-6; 3) доповнити ст. 89 КК України п. 21 та залишити 4-6, однак в останніх з них зазначити, що вказані строки погашення судимості застосовуються тоді, коли суд призначив основне покарання, не пов'язане з позбавленням волі (громадські роботи, виправні роботи тощо) за вчинення особою злочину. Наприклад, особа вчиняє злочин, передбачений ч. 1 ст. 312 КК України (злочин середньої тяжкості), що виключає можливість застосування положень пропонованого п. 21 ст. 89, суд призначає покарання у виді обмеження волі (альтернативна санкція цієї статті таку можливість передбачає).

Відповідно, в такому разі застосовуються положення п. 6 ст. 89 КК України.

Тобто у разі, якщо особа вчиняє кримінальний проступок, діють положення пропонованого п. 21 ст. 89, а у разі, якщо особа вчиняє злочин (наприклад, середньої тяжкості з альтернативною санкцією) і суд застосовує покарання, не пов'язане з позбавленням волі (наприклад, виправні роботи), застосовуються положення п. 4, 5 або 6 цієї статті.

Окрім того, ідея щодо відмови від інституту судимості при вчиненні особою кримінального проступку також виглядає не надто раціональною. Як зазначає з цього приводу О. М. Шармар, така ідея суперечить установленим положенням національної кримінально-правової доктрини, оскільки судимість є характерним наслідком лише для кримінальної відповідальності, що і відрізняє її від інших видів юридичної відповідальності (адміністративної, дисциплінарної тощо) [5, С. 359]. З чим важко не погодитись.

По-п'яте, доволі спірною видається позиція авторів Проекту щодо необґрунтованої зміни санкцій окремих статей Особливої частини КК України. Намір авторів очевидний – залишити окремі суспільно небезпечні діяння в категорії «злочин». Однак такий підхід навряд чи можна вважати виправданим. Такими змінами автори Проекту злочини, які за ступенем тяжкості відносилися до злочинів невеликої тяжкості, перевели до категорії «злочинів середньої тяжкості» (такі зміни стосуються 61 статті), а це фактично посилює кримінальну відповідальність за ці діяння і виключає можливість застосування окремих положень КК, які належать до так званих заохочувальних норм (до прикладу, застосування у такому разі положень ст.ст. 45, 46 КК виключається). Крім того, готування до таких злочинів стане кримінально караним.

Враховуючи те, що автори Проекту підвищили ступінь тяжкості злочинів, передбачених статтями 118, 123, 124, 135, 136, 140, 142, 143, 1581, 1591, 160, 161, 180, 204, 205, 2051, 206, 2091, 210, 212, 2121, 219, 2201, 2202, 222, 2231, 224, 227, 229, 232, 2321, 2322, 243, 244, 286, 293, 300, 301, 304, 309, 313, 318, 342, 343, 344, 347, 3471, 351, 3611, 3612, 362, 363, 3631, 364, 3652,

366, 3661, 367, 3682, 3692, 374 КК України (із злочинів невеликої тяжкості злочини стають злочинами середньої тяжкості), не обґрунтованим видається пом'якшення покарання за прості склади крадіжки, грабежу, умисного знищення або пошкодження майна, а також простий та кваліфікований склад незаконного виробництва, виготовлення, придбання, зберігання, перевезення чи пересилання наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів без мети збуту. Тобто частини перші статей 185, 186, 194 та частина перша та друга статті 309 пропонується віднести до кримінальних проступків. Така пропозиція, зрозуміло, зумовлена значною поширеністю цих злочинів. Однак, як зазначалось вище, передбачити спрощений порядок досудового розслідування для крадіжки, грабежу, умисного знищення чи пошкодження майна та незаконного виробництва, виготовлення, придбання, зберігання, перевезення чи пересилання наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів без мети збуту можна іншим чином.

Крім того, в окремих випадках необґрунтовано санкцію статті посилили аж у 8 разів. Так, до прикладу, санкція ст. 227 КК України (Умисне введення в обіг на ринку України (випуск на ринок України) небезпечної продукції) передбачає покарання у виді штрафу від п'ятисот до тисячі неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, натомість Проектом пропонується покарання у виді штрафу від трьох до восьми тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Також слід звернути увагу, що в окремих із пропонованих редакцій статей Особливої частини КК України розміри покарання за основний та кваліфікований склад однакові. Наприклад, ч. 1 чинної редакції статті 300 КК України передбачає покарання у виді штрафу до ста п'ятдесяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, а ч. 2 цієї статті це саме покарання у розмірі від ста до трьохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян. Така градація цього покарання логічна, оскільки покарання за кваліфікований склад злочину повинно бути суворіше за покарання, передбачене для основного складу. Натомість ч. 1 та ч. 2 ст. 300 Проекту передбачають однаковий розмір покарання (штраф

від однієї до чотирьох тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян), що суперечить правилам законодавчої техніки.

По-шосте, спроба авторів Проекту розвантажити слідчі підрозділи є доцільною. Однак, з огляду на таке прагнення, викликає сумніви пропозиція доповнити КК України ст. 2861 (Керування транспортним засобом в стані алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або під впливом лікарських препаратів, що знижують увагу та швидкість реакції). Такі доповнення, як видається, ще більше завантажать органи слідства.

Крім того, фактична криміналізація адміністративних правопорушень є тією бажаною метою запровадження інституту кримінальних проступків – гуманізація кримінального законодавства та забезпечення процесуальних прав особи?

Як вірно зазначає К. П. Задоя криміналізація певних проявів протиправної поведінки не може розглядатися як засіб забезпечення процесуальних прав особи. Це завдання повинно вирішуватися шляхом внесення змін і доповнень до адміністративного законодавства, а не за рахунок визнання тих або інших діянь кримінальними проступками [6, С. 29]. Крім того, А. А. Музика абсолютно вірно вказує на те, що це призведе не до розвантаження кримінального законодавства, а до суттєвого завантаження шляхом «перетягування» норм про адміністративну відповідальність за певні правопорушення у КК України, тобто перетворення адміністративних деліктів у кримінальні проступки [7].

Намір авторів Проекту посилити відповідальність за керування транспортним засобом в стані різного роду сп'яніння за слуговує підтримки, однак це завдання можна реалізувати у межах КУпАП шляхом підвищення розміру штрафу (з урахуванням ступеня сп'яніння). Крім того, видається, що наслідки керування транспортним засобом в стані сп'яніння, передбачені ст. 130 КУпАП, для винної особи на сьогодні є більш негативними за ті, які пропонуються у законопроекті. До прикладу, на відміну від положень ст. 130 КУпАП, у пропонованій редакції ст. 2861 КК не передбачено можливості вилучення транспортного засобу у винної особи. Також КУпАП передбачає можливість позбавлення особи права керування транспортним засобом до 10 років (ч. 3 ст.

130), натомість положення пропонованої ст. 2861 КК передбачають максимальний строк позбавлення такого права – 3 роки (і це у кваліфікованому складі цього злочину).

Слід також наголосити на тому, що автори Проекту пропонують криміналізувати керування транспортним засобом в стані алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або під впливом лікарських препаратів, що знижують увагу та швидкість реакції, однак керування водним або залізничним транспортом в стані сп'яніння, якщо це не спричинило жодних наслідків залишається адміністративно караним діянням. Така позиція видається не послідовною.

По-сьоме, зауваження викликає також пропонована редакція ст. 309 КК України. Так, автори Проекту відмовляються від повторності однорідних злочинів, як кваліфікуючої ознаки, натомість передбачають посилення кримінальної відповідальності за вчинення цих дій особою протягом року після її засудження за цією статтею. Оскільки це діяння авторами Проекту віднесено до категорії «кримінальних проступків», то згідно з положеннями пропонованого п. 21 ст. 89 КК України, особа після відбування покарання за цей злочин вважається такою, що не має судимості. Відповідно говорити про рецидив злочинів у такому разі підстав немає.

З урахуванням зазначеного кримінально-правова природа такої кваліфікуючої ознаки є невідомою, і чому саме «протягом року після засудження за цією статтею» – не зрозуміло.

Висновки. Зміни «правил гри» у будь-якому цивілізованому суспільстві повинні бути своєчасними, обґрунтованими і доцільними. Законотворчість повинна бути не просто сатисфакцією необхідності оплати праці народним обранцям, а способом покращення регулювання суспільних відносин. При цьому зміни до законодавства повинні базуватися на фундаментальних наукових дослідженнях. У дійсності все навпаки. Слід констатувати, що наша держава у цьому аспекті відзначається оригінальністю: зміни приймаються і лише після цього науковці намагаються віднайти хоча б якісь аргументи їх доцільності. Подібна ситуація склалася із запровадженням інституту кримінальних проступків.

Категорично ставити під сумнів цю ідею підстав немає, однак, нажаль, немає й вагомих підстав її підтримувати. Доцільність – сумнівна, процес впровадження не послідовний.

З огляду на викладене вище запровадження інституту кримінального проступку до законодавства України потребує узгодженої, послідовної діяльності як наукового товариства, так і представників законодавчого органу, що у результаті сприятиме підготовці проектів нормативно-правових актів значно вищої якості.

1. *Азаров Д. С. Упровадження категорії кримінального проступку : окремі концептуальні проблеми / Д. С. Азаров // Наукові записки. Юридичні науки. – 2012. – Том. 144-145. – С. 129-133*
2. *Мирошниченко Н. М. Концептуальні питання запровадження інституту «кримінальні проступки» у законодавство України / Н. М. Мирошниченко // Правова держава. – 2015. – № 20. – С. 152-156*
3. *Гладун О. З. Інститут кримінальних проступків : елемент гуманізації законодавства України про кримінальну відповідальність чи шлях до криміналізації суспільства / О. З. Гладун // Наукові записки інституту законодавства Верховної Ради України. – 2013. – № 6. – С. 91-95*
4. *Бахуринська О. Про дотримання принципу науковості при впровадженні інституту кримінальних проступків / О. Бахуринська // Науково-практична інтернет-конференція (05.03.2013). Секція № 5. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://legalactivity.com.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=454%3A040313-14&catid=64%3A5-0313&Itemid=79&lang=ru*
5. *Шармар О. М. Кримінальний проступок : історія і сучасність / О. М. Шармар // Науковий висновок Національної академії внутрішніх справ. – 2013. – № 2. – С. 356-364*
6. *Задоя К. П. До питання про доцільність прийняття законопроектів, що передбачають запровадження кримінальних проступків / К. П. Задоя // Адвокат. – 2012. – № 4. – С. 27-32*
7. *Музика А. Кримінальний проступок – нова правова реалія / А. Музика, В. Куц. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.yuricom.com/ua/analytical_information/?id=11843*

Пасека О.Ф. Запровадження кримінальних проступків в Україні: нагальна потреба чи зайва ініціатива?

Аналізуються основні теоретичні підходи, а також положення окремих проектів законодавчих актів щодо запровадження інституту кримінальних

проступків. Розглядаються дискусійні аспекти запровадження кримінальних проступків у законодавство України. Акцентується увага на відсутності чітких аргументів доцільності доповнення положень Кримінального кодексу вказаним інститутом. Наголошено на проблемах, пов'язаних із визначенням змісту поняття «кримінальний проступок», криміналізацією окремих адміністративних проступків, відмовою від судимості при вчиненні особою кримінального проступку тощо.

Здійснюється спроба удосконалення чинного законодавства в частині запровадження кримінального проступку до положень КК України.

Ключові слова: кримінальна відповідальність, злочин, кримінальне правопорушення, кримінальний проступок.

Пасека А.Ф. Введение уголовных проступков в Украине: насущная необходимость или излишняя инициатива?

Анализируются основные теоретические подходы, а также положение отдельных проектов законодательных актов о введении института уголовных проступков. Рассматриваются дискуссионные аспекты внедрения уголовных проступков в законодательство Украины. Акцентируется внимание на отсутствии четких аргументов целесообразности дополнения положений Уголовного кодекса указанным институтом. Отмечено проблемы, связанные с определением содержания понятия «уголовный проступок», криминализацией отдельных административных проступков, отказом от судимости при совершении лицом уголовного проступка и тому подобное.

Осуществляется попытка усовершенствования действующего законодательства в части введения уголовного проступка в УК Украины.

Ключевые слова: уголовная ответственность, преступление, уголовное правонарушение, уголовный проступок.

Pasieka O. F. Introduction of criminal misdemeanors in Ukraine: urgent need or unnecessary initiative?

The basic theoretical approaches, as well as provisions of special draft legislative acts concerning the introduction of the institution of criminal misdemeanors are analyzed. Controversial aspects of the introduction of criminal misdemeanors into the legislation of Ukraine are considered. A special attention is paid to the absence of clear arguments in expedience of supplementing the provisions of the Criminal Code with this institution. Issues connected with determining the concept of «criminal misdemeanor», criminalization of special administrative offences, refusal from convictions for the commission of a criminal misdemeanor by a person are examined.

The approach to the improvement of the current Criminal Code by bringing the norms of substantive law in conformity with the norms of procedural law is denied. As far as under a general rule, the norms of procedural law are derived from the norms of substantive law.

It is proved that there are no absolute arguments in expedience of the introduction of a criminal misdemeanor into the legislation of Ukraine neither in scientific publications, nor in the explanatory notes to draft laws on this issue.

Based on the analysis, the idea of introducing the institution of criminal misdemeanor into the provisions of the Criminal Code of Ukraine seems to be questionable, because the most effective argument for such novels is the need for discharging investigation units. However, this result can be achieved by means of prediction of simplified procedure for the investigation of special types of crimes in the Criminal Procedural Code of Ukraine.

Keywords: criminal liability, crime, criminal offence, criminal misdemeanor.